

VMI TOLERANCIJOS KORUPCIJAI INDEKSO 2022 M. TYRIMO REZULTATAI

2022-12-16 Nr. 109-306

2022 m. IV ketvirtį Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir apskričių valstybinėse mokesčių inspekcijose (toliau kartu – VMI) penktą kartą (ankstesni tyrimai buvo 2016, 2017, 2018 ir 2020 metais) buvo atliktas VMI tolerancijos korupcijai tyrimas.

Tyrimo tikslas

Nustatyti, koks yra VMI tolerancijos korupcijai indeksas, t. y. koks yra VMI valstybės tarnautojų ir darbuotojų bendras požiūris į korupciją, kiek plačiai paplitęs šis reiškinys ir koks VMI valstybės tarnautojų ir darbuotojų santykis su korupcinio pobūdžio apraiškomis.

Tyrimo dalyviai

Siekiant kuo tiksliau nustatyti bendrą VMI tolerancijos korupcijai indeksą, anoniminė tyrimo anketa buvo pateikta visiems VMI dirbantiems valstybės tarnautojams ir darbuotojams (toliau – respondentai).

Tyrimo trukmė

Anketai užpildyti buvo skirtos 7 darbo dienos, t.y. nuo 2022-10-25 iki 2022-11-04.

Tyrimo klausimai

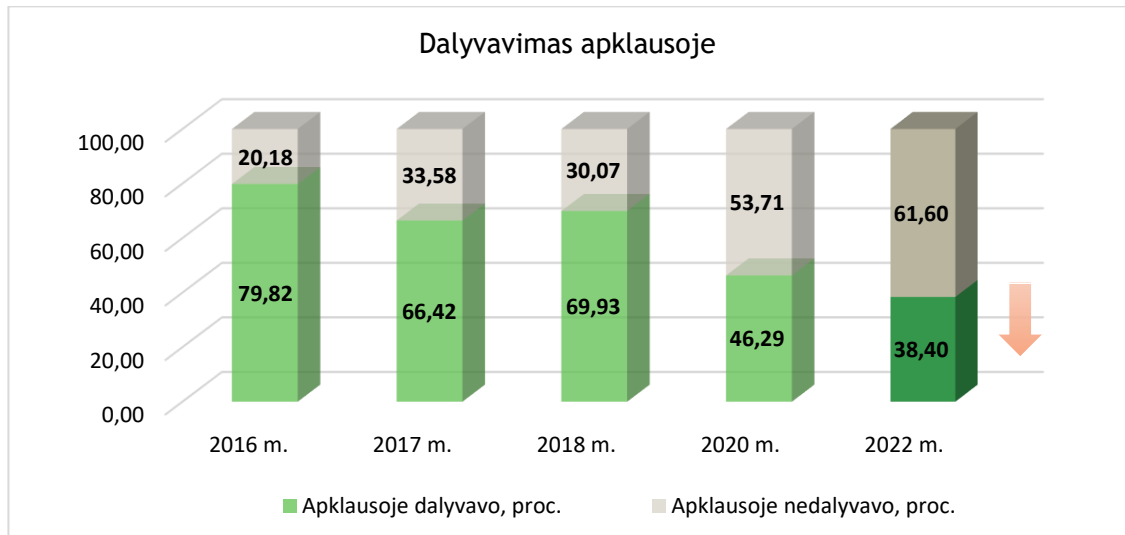
Tyrimo anketa buvo sudaryta iš 9 klausimų:

- 8 klausimai, susiję su respondentų požiūriu į korupciją bei korupcijos prevenciją;
- 1 atviras klausimas, skirtas respondentams, norintiems pateikti pasiūlymus bei pastabas dėl korupcijos prevencijos VMI

Siekiant analizuoti ir lyginti tyrimo rezultatų pokyčius, 2016 – 2022 m. tyrimų anketos buvo sudarytos iš analogiškų klausimų.

Šio tyrimo pagalba matuojamas VMI vykdomų korupcijos prevencijos priemonių efektyvumas bei atsparumo korupcijai pokytis.

DALYVAVIMO APKLAUSOJE AKTYVUMAS

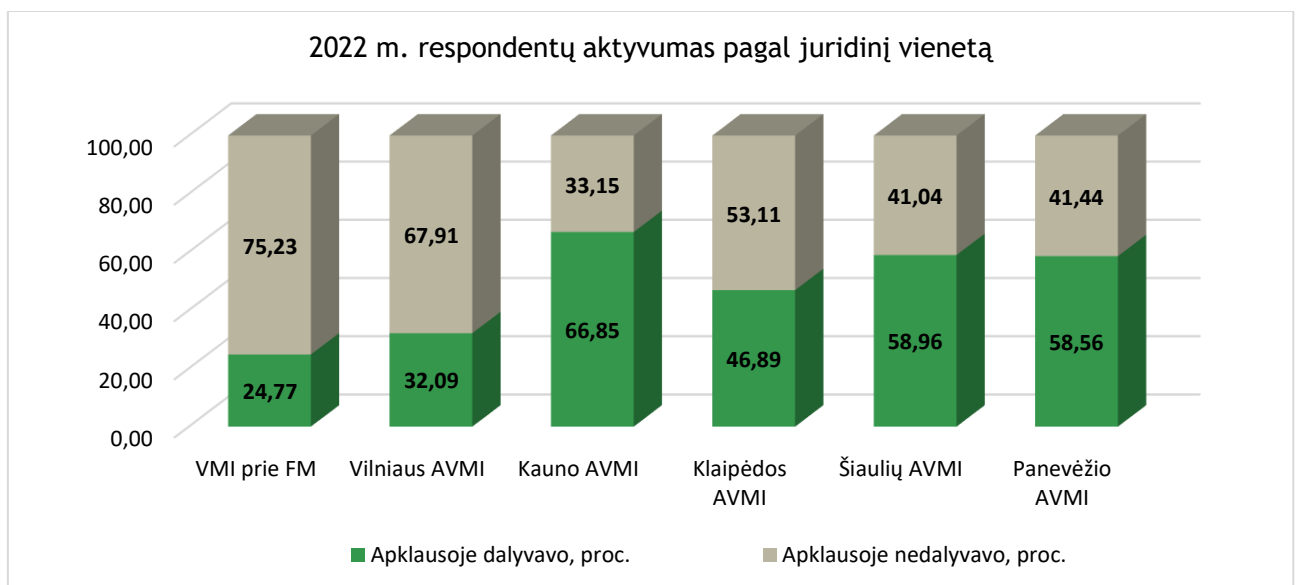

1 diagrama

Tyrimo metai	VMI sistemos darbuotojų iš viso	Apklausoje dalyvavusių skaičius	Apklausoje dalyvavo, proc.
2016 m.	3147	2512	79,82
2017 m.	3154	2095	66,42
2018 m.	2883	2016	69,93
2020 m.	2575	1192	46,29
2022 m.	2427	932	38,40

1 lentelė

Dalyvavimo apklausoje aktyvumas 2022 m., palyginus su 2020 m., sumažėjo 7,89 proc., o palyginus su 2016 m., dalyvavimo apklausoje aktyvumas 2022 m. sumažėjo net 41,42 proc.

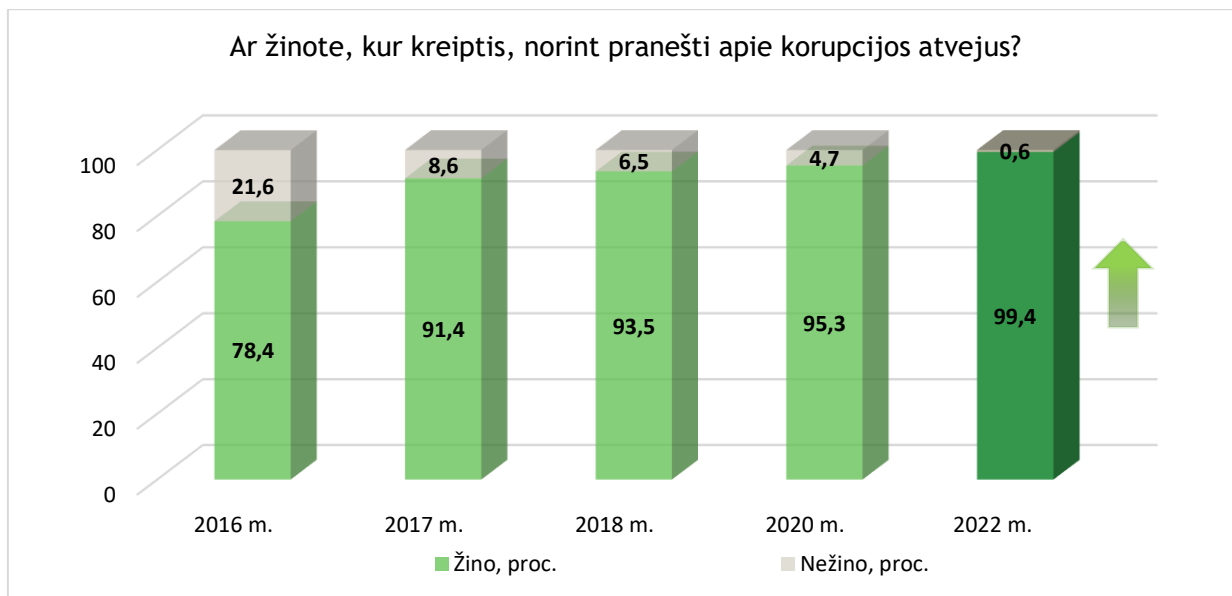
2 diagrama

2022 m. apklausoje aktyviausiai dalyvavo Kauno AVMI darbuotojai (66,85 proc.), taip pat Šiaulių ir Panevėžio AVMI darbuotojai (atitinkamai 58,96 ir 58,56 proc.). Mažiausias aktyvumas buvo VMI prie FM (24,77 proc.) ir Vilniaus AVMI (32,09 proc.).

VMI DARBUOTOJŲ POŽIŪRIS Į KORUPCIJĄ BEI KORUPCIJOS PREVENCIJĄ

1. AR VMI DARBUOTOJAI ŽINO, KUR KREIPTIS, NORINT PRANEŠTI APIE KORUPCIJOS ATVEJUS?

Respondentų buvo klausiama, ar jie žino, kur reikia kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejus. Kaip 2022 m. pasiskirstė respondentų atsakymai bei palyginimas su 2016-2020 m. respondentų atsakymais pateikti 3 diagramoje ir 2 lentelėje.

3 diagrama

Tyrimo metai:	Respondentų, žinančių, kur reikia kreiptis, skaičius	Respondentų, nežinančių, kur reikia kreiptis, skaičius
2016 m.	1970	542
2017 m.	1915	180
2018 m.	1885	131
2020 m.	1136	56
2022 m.	926	6

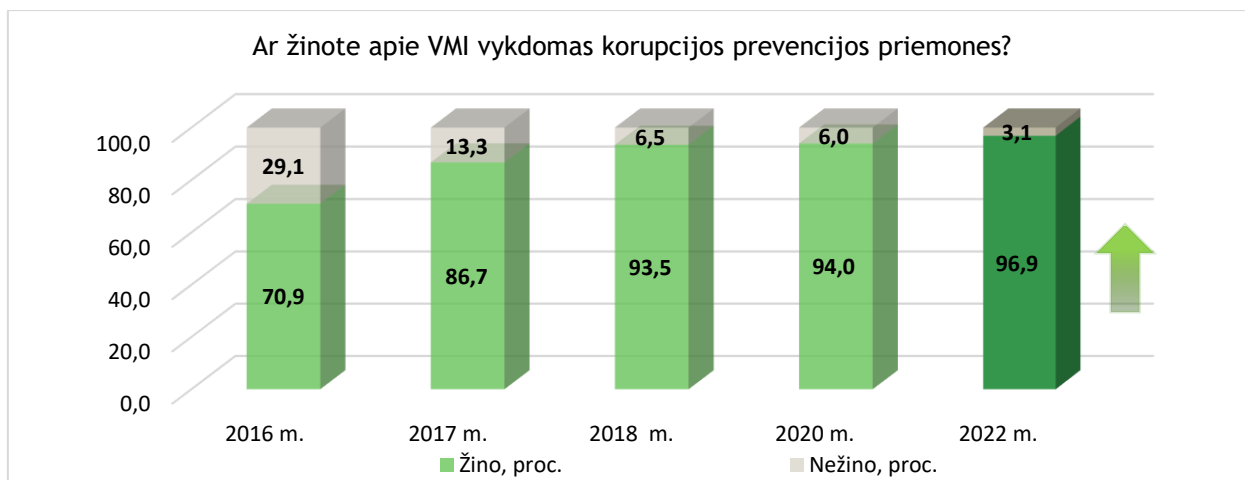
2 lentelė

Respondentų, kurie nurodė, kad žino, kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį, procentas kasmeti didėja ir 2022 m. tokių respondentų buvo 99,4 proc. Palyginus su 2020 m., respondentų, žinančių, kur reikia kreiptis, padaugėjo 4,1 proc., o palyginus su 2016 m. – padaugėjo net 21 proc.

Išvada. Respondentų, kurie nežino, kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus, kasmet vis mažėja ir 2022 m. tik 6 respondentai (arba 0,6 proc.) nurodė, kad nežino, kur reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus.

2. AR VMI DARBUOTOJAI ŽINO APIE VMI VYKDOMAS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONES?

Respondentų buvo klausiama, ar jie žino apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos priemones. Kaip 2022 m. pasiskirstė respondentų atsakymai bei palyginimas su 2016-2020 m. respondentų atsakymais pateikti 4 diagramoje ir 3 lentelėje.

4 diagrama

Tyrimo metai	Nurodžiusių, kad prevencijos priemonės žino	Nurodžiusių, kad prevencijos priemonių nežino
2016 m.	1782	730
2017 m.	1817	278
2018 m.	1884	132
2020 m.	1120	72
2022 m.	903	29

3 lentelė

Respondentų, kurie nurodė, kad nežino apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos, papildomai buvo klausiama, dėl kokių priežasčių apie jas nežino. Respondentams buvo pateiktos 5 priežastys, iš kurių jie galėjo pasirinkti vieną ar kelias tinkamiausias, taip pat respondentai galėjo nurodyti ir kitą (savo) priežastį.

Kokias nežinojimo apie VMI vykdomą korupcijos prevencijos veiklą priežastis nurodė respondentai 2022 m., pateikta 4 lentelėje.

Priežastys, dėl kurių nežino apie VMI vykdomą korupcijos prevencijos veiklą (galimas vienas ar keli variantai):	Respondentų, nurodžiusių pasirinktą priežastį, skaičius
Nežinau, kad VMI yra vykdoma korupcijos prevencija	0
Man tai neaktualu, nes tai nėra susiję su mano tiesioginiu darbu	14
Nežinau, kur tokios informacijos ieškoti	4
Mažai pateikiama informacijos apie vykdomą korupcijos prevenciją	4
Pateikiama per daug informacijos, todėl sunku pasirinkti, kas svarbiausia	10
Kita*	3

4 lentelė

*Kitos priežastys, kurias nurodė respondentai:

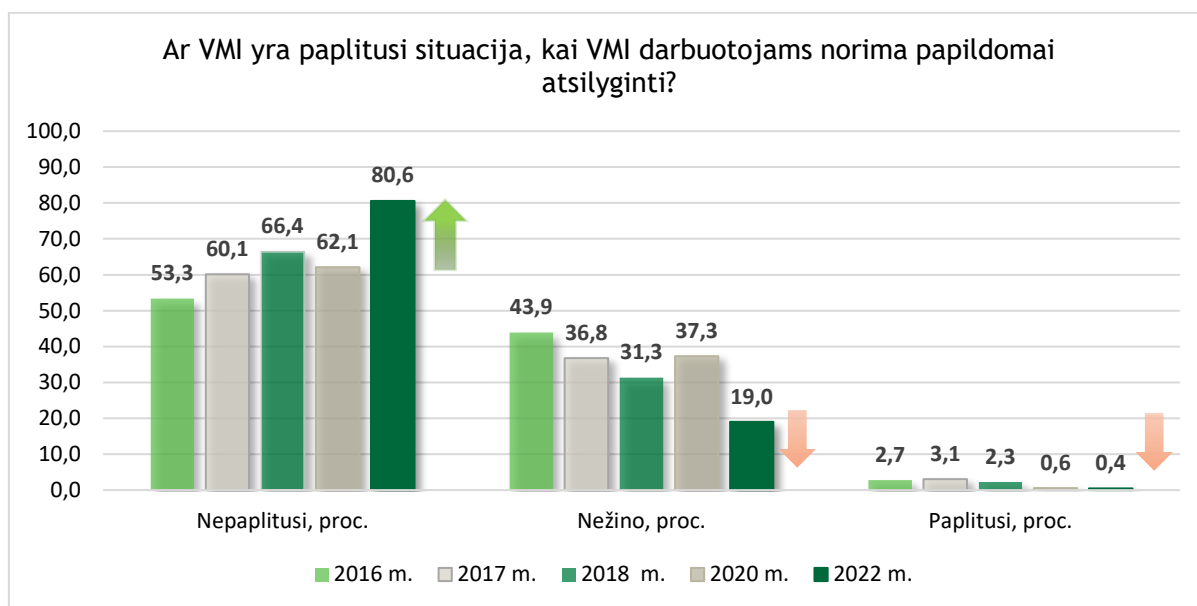
- Žinau, kad vykdoma, plačiau šiuo metu nesidomėjau;
- Nebandau įsiminti man neaktualių dalykų. Jei prireiks – rasiu informaciją intranete;
- Bendrais bruožais žinau, konkrečių priemonių įvardinti nesiimu.

Išvada. Respondentų, kurie nurodė, jog žino apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos priemones, 2022 m. buvo 96,9 proc., o respondentų, kurie nurodė, jog nežino apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos priemones, buvo 3,1 proc. Kaip pagrindines priežastis, kodėl nežino apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos priemones, respondentai nurodė, kad „tai neaktualu, nes tai nėra susiję su jų tiesioginiu darbu“ ir „pateikiama per daug informacijos, todėl sunku atsirinkti, kas svarbiausia“.

Per šešerius metus respondentų, žinančių apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos priemones, dalis padidėjo 26 proc.

3. AR VMI YRA PAPLITUSI SITUACIJA, KAI VMI DARBUOTOJAMS NORIMA PAPILDOMAI ATSILYGINTI?

Respondentų buvo klausama, ar jų nuomone VMI yra paplitusi situacija, kai VMI darbuotojams norima papildomai atsilyginti. Kaip 2022 m. pasiskirstė respondentų atsakymai bei palyginimas su 2016-2020 m. respondentų atsakymais pateikti 5 diagramoje ir 5 lentelėje.

5 diagrama

Tyrimo metai	Nepaplitusi	Nežino	Paplitusi
2016 m.	1340	1103	69
2017 m.	1260	771	64
2018 m.	1339	631	46
2020 m.	740	445	7
2022 m.	751	177	4

5 lentelė

Respondentų, kurie nurodė, kad situacija, kai VMI darbuotojams norima papildomai atsilyginti, VMI yra paplitusi, buvo prašoma argumentuoti, kodėl taip mano. Respondentai pateikė tokius argumentus:

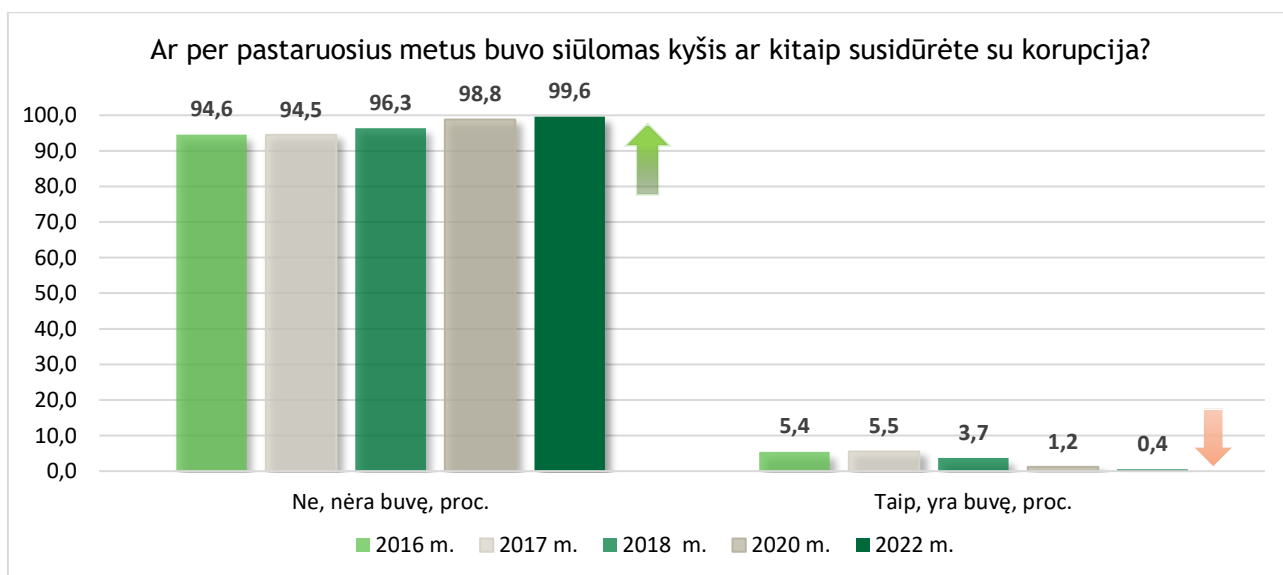
- Vyresni mokesčių mokėtojai taip atsidėjoja, bet nemanau, kad norima „papirkti“;
- Mokesčių mokėtojai ateina su lauknešėliais;
- Klientai, kurie aptarnaujami tiesiogiai, dažnai nori atsilyginti už suteiktą paslaugą saldumynais. Net ir įspėti, kad dovanos nepriimamos, stengiasi kur nors juos palikti;
- VMI veikla yra tam tinkama terpė.

Išvada. Per šešerius metus, t.y. nuo 2016 m. iki 2022 m., VMI darbuotojų, manančių, kad VMI nėra paplitusi situacija, kai VMI darbuotojams norima papildomai atsilyginti, dalis padidėjo net 27,3 proc. ir 2022 m. tokių respondentų buvo 80,6 proc.

Respondentų, manančių, kad VMI yra paplitusi situacija, kai VMI darbuotojams norima papildomai atsilyginti, per šešerius metus, t.y. nuo 2016 m. iki 2022 m., sumažėjo 2,3 proc. ir tokių respondentų 2022 m. tėra 0,4 proc.

4. AR VMI DARBUOTOJUI AR JO KOLEGAI PER PASTARUOSIUS METUS BUVO SIŪLYTAS KYŠIS AR KITAIP BUVO DARBE SUSIDURTA SU KORUPCIJA?

Respondentų buvo klausiama, ar jiems arba jų kolegoms per pastaruosius metus buvo siūlytas kyšis ar kitaip buvo darbe susidurta su korupcija. Kaip 2022 m. pasiskirstė respondentų atsakymai bei palyginimas su 2016-2020 m. respondentų atsakymais pateikti 6 diagramoje ir 6 lentelėje.

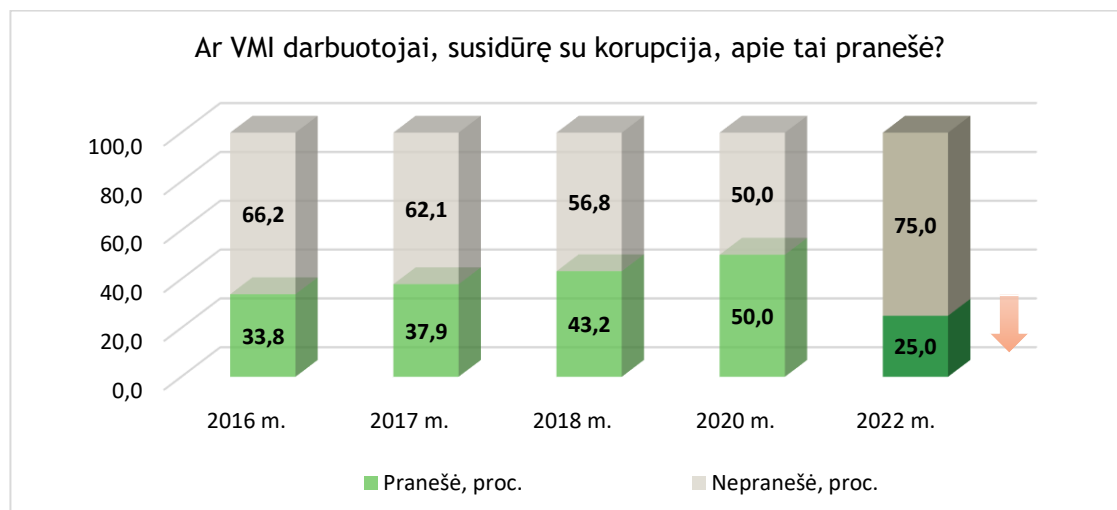

6 diagrama

Tyrimo metai	Ne, nėra buvę	Taip, yra buvę
2016 m.	2376	136
2017 m.	1979	116
2018 m.	1942	74
2020 m.	1178	14
2022 m.	928	4

6 lentelė

Respondentų, kurie pažymėjo, kad jiems ar jų kolegoms per pastaruosius metus buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip darbe susidūrę su korupcija, papildomai buvo klausama, ar jie pranešė apie tokį atvejį (žr. 7 diagramą ir 7 lentelę).

7 diagrama

Tyrimo metai:	Susidūrė	Pranešė	Nepranešė
2016 m.	136	46	90
2017 m.	116	44	72
2018 m.	74	32	42
2020 m.	14	7	7
2022 m.	4	1	3

7 lentelė

Respondentų, kurie nurodė, kad pranešė, buvo papildomai klausama, kam pranešė. 2022 m. respondentas nurodė, kad buvo informuoti vadovai bei informacija perduota STT.

Respondentų, kurie nurodė, kad nepranešė, buvo papildomai prašoma nurodyti, dėl kokių priežasčių nepranešė. Respondentams buvo pateiktos 9 priežastys, iš kurių jie galėjo pasirinkti vieną ar kelias tinkamiausias, taip pat respondentai galėjo nurodyti ir kitą (savo) priežastį. Respondentų nurodytos nepranešimo priežastys nurodytos 8 lentelėje.

VMI darbuotojų, nepranešusių, kad jiems ar jų kolegoms buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip darbe susidūrę su korupcija, nurodytos nepranešimo priežastys					
Priežastys, dėl kurių nepranešė (buvo galima pasirinkti kelis atsakymus):	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2020 m.	2022 m.
Nežinojau kur pranešti	7	5	1	1	0
Nemačiau prasmės pranešti, nes su tuo susijusių asmenų vis tiek niekas nuteistų	9	7	6	2	1
Tie, kas praneša, galų gale nukenčia skaudžiausiai	11	7	7	2	1
Visi žino apie tuos atvejus, bet niekas nepraneša	9	5	4	2	2
Atvejis toks nereikšmingas, kad apie jį nėra prasmės pranešinėti	54	43	23	3	1
Nenorėjau nieko išduoti, sukelti papildomų rūpesčių	5	1	3	1	0

Nebuvau įsitikinęs, kad tai - korupcijos atvejis	31	20	17	1	1
Sunku pranešti ir tam reikia laiko	6	1	3	0	1
Nesijaučiau saugus pranešdamas	11	6	7	2	1
Kita (respondento nurodyta priežastis): <i>išmečiau žmogų su visais pinigais lauk</i>					1

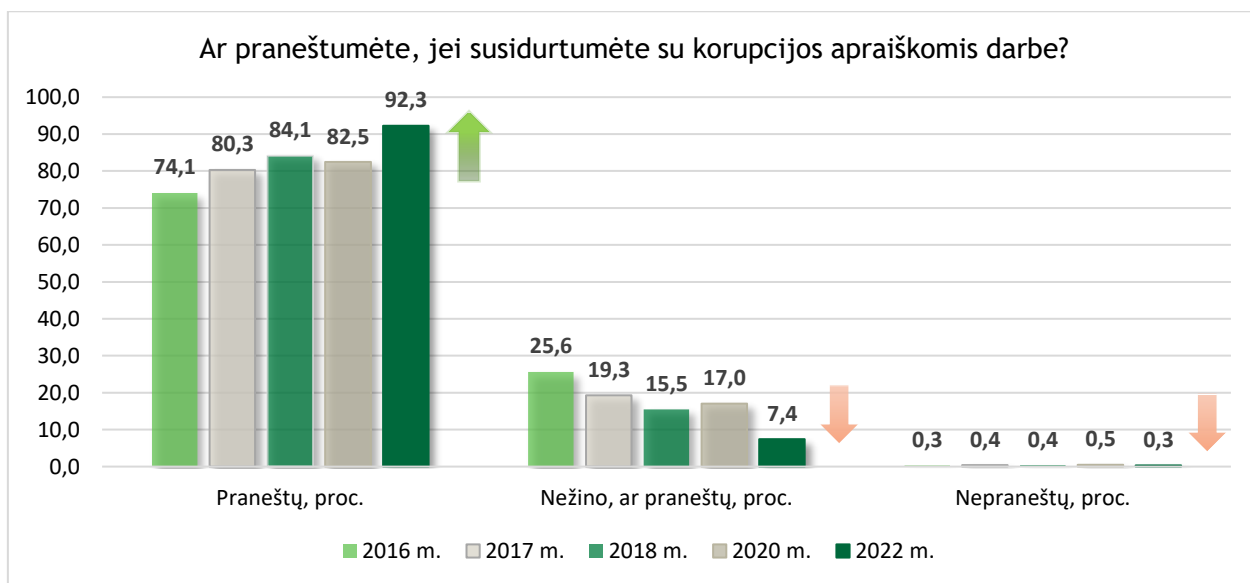
8 lentelė

Išvada. 2022 m. 99,6 proc. respondentų nurodė, kad nebuvo darbe susidūrę su korupcija. Palyginus su 2020 m., respondentų, darbe susidūrusių su korupcija, dalis sumažėjo 0,8 proc., o per šešerius metus su korupcija susidūrusių respondentų sumažėjo 5 proc.

Nors respondentų, darbe susidūrusių su korupcija ir apie tai pranešusių, dalis 2022 m. sumažėjo, tačiau per šešerius metus, respondentų, susidūrusių su korupcija, skaičius mažiausias (4 respondentai), taip pat 2022 m. mažiausias skaičius respondentų, apie tai nepranešusių (3 respondentai).

5. AR VMI DARBUOTOJAI PRANEŠTŲ, JEIGU SUSIDURTŲ SU KORUPCIJOS APRAIŠKOMIS DARBE?

Respondentų buvo klausiama, ar jie praneštų, jeigu darbe susidurtų su korupcijos apraiškomis. Kaip 2022 m. pasiskirstė respondentų atsakymai bei palyginimas su 2016-2020 m. respondentų atsakymais pateikti 8 diagramoje ir 9 lentelėje.

8 diagrama

Tyrimo metai:	Praneštų	Nežino, ar praneštų	Nepraneštų
2016 m.	1861	644	7
2017 m.	1683	404	8
2018 m.	1696	312	8
2020 m.	983	203	6
2022 m.	860	69	3

9 lentelė

Respondentų, kurie nurodė, kad susidūrus su korupcija darbe apie tai nepraneštų, buvo papildomai prašoma nurodyti priežastis, kodėl nepraneštų. Respondentai galėjo pasirinkti vieną ar kelis variantus iš 6 pateiktų ir (arba) nurodyti kitą, pateiktuose variantuose nenurodytą priežastį. 2022 m. visi 3 respondentai, kurie nurodė, kad susidūrus su korupcija darbe apie tai nepraneštų, nurodė tą pačią priežastį – „Tie, kas praneša, galų gale nukenčia skaudžiausiai“.

Respondentų, kurie nurodė, kad susidūrus su korupcija darbe apie tai praneštų, buvo papildomai prašoma nurodyti, kam praneštų. Respondentams buvo pateikti 3 variantai, iš kurių jie galėjo pasirinkti vieną ar kelis tinkamiausius, taip pat respondentai galėjo patys įrašyti, kam praneštų. Kam respondentai, susidūrę su korupcija darbe, praneštų, pateikta 10 lentelėje.

Respondentai, darbe susidūrę su korupcija, praneštų: <i>(buvo galima rinktis kelis variantus)</i>	Atsakymą pasirinkusių respondentų skaičius
Vadovybei	273
Tiesioginiam vadovui	609
STT	428
Kita: prevencija@vmi.lt	178
VSS arba AVMI už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam asmeniui	42
praneseju.apsauga@vmi.lt	3
prokuratūra ar kita ikiteisminio tyrimo įstaiga	3
per MANO VMI, paskambinus 1882, palikus pranešimą padaliniuose esančiose „pašto dėžutėse“ ir kt.	71

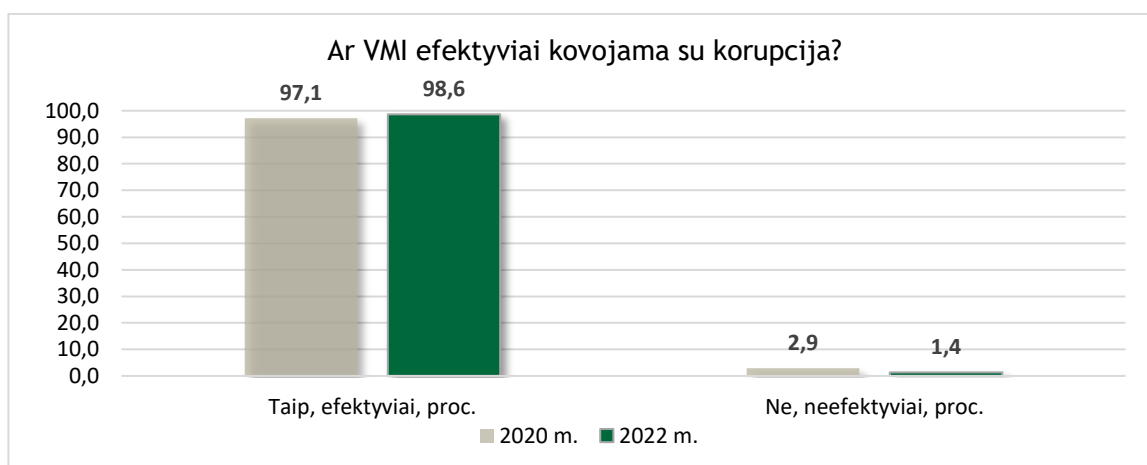
10 lentelė

2022 m. daugiausia respondentų, jei darbe susidurtų su korupcija, praneštų tiesioginiam vadovui, didelė dalis praneštų STT, taip pat informuotų ir vadovybę. Taip pat didelė dalis respondentų patys nurodė ir kitus būdus, kuriais praneštų apie korupciją: pranešimą siųstų el. paštu prevencija@vmi.lt; praneštų VSS arba AVMI asmeniui, atsakingam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą; pranešimą siųstų el. paštu praneseju.apsauga@vmi.lt; praneštų prokuratūrai arba kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai; paliktų pranešimą padaliniuose esančiose „pašto dėžutėse“, paskambintų 1882 ir kt.

Išvada. Per šešerius metus respondentų, kurie susidūrę su korupcijos apraiškomis darbe apie tai praneštų, dalis padidėjo 18,2 proc. Atsižvelgiant į respondentų nurodytus būdus, kuriais / kam praneštų apie korupciją darbe, daroma išvada, kad VMI darbuotojai, susidūrus su korupcija, žinos kur kreiptis / kam pranešti.

6. AR VMI DARBUOTOJAI MANO, KAD VMI EFEKTYVIAI KOVOJA SU KORUPCIJA?

Klausimas, ar VMI efektyviai kovoja su korupcija, 2016 – 2018 metais respondentams nebuvo užduodamas. Klausimas užduodamas nuo 2020 metų, todėl palyginami 2020 m. ir 2022 m. rezultatai (žr. 9 diagramą ir 11 lentelę).

9 diagrama

Tyrimo metai	Taip, efektyviai	Ne, neefektyviai
2020 m.	1158	34
2022 m.	919	13

11 lentelė

Respondentų, kurių nuomone su korupcija VMI kovojama neefektyviai, papildomai buvo prašoma nurodyti priežastis, kodėl taip mano. Priežastis įvardijo 11 respondentų iš 13, kurios pateiktos 12 lentelėje.

VMI darbuotojų nurodytos priežastys, kodėl jie mano, kad su korupcija VMI kovojama neefektyviai	
<i>Ką reiškia "kovoja". Kovoti nereikia. Tarybinė karta yra sugadinta, o kokią mes užsiauginome per 30 metų pamatysime. Čia turi būti asmeninė žmogaus vertybė.</i>	1
<i>Nematyti darbų, susijusių su kova su korupcija, kova popierinė, o ne faktinė; kovojama deklaracijomis, o ne veiksmais.</i>	3
<i>Nes korupcija vis dar gana gaji. Gal tiesiog reikia laiko ir žmonių sąmoningumui išugdyti ir pamatyti/nustatyti VMI pažeidėjus.</i>	1
<i>Gal ne vien VMI problema, labai skylėta teisinė bazė ir nevienoda praktika, daugelį mokesčių ginčų galima interpretuoti ir užbaigti ta linkme kuria patogiau. T.y. yra labai didelė diskrecijos laisvė priimant sprendimus bei siekiant ir norint atlikti korupcinius veiksmus.</i>	1
<i>Todėl, kad dar gajus nepotizmas, įdarbinimas pagal partinę liniją.</i>	1
<i>Trūksta informacijos.</i>	2
<i>Kovojama su pasekmėmis, bet ne priežastimis.</i>	1
<i>Vyksta protegavimas ir MM atranka.</i>	1

12 lentelė

Išvada. 2022 m. respondentų, manančių, kad VMI efektyviai kovoja su korupcija, palyginti su 2020 m. padaugėjo 1,5 proc. ir 2022 m. tokių respondentų buvo 98,6 proc. Respondentų, manančių, kad VMI su korupcija kovoja neefektyviai, 2022 m. buvo 1,4 proc. arba tik 13 respondentų iš 932.

7. KOKIOSE, VMI DARBUOTOJŲ NUOMONE, VMI VEIKLOS SRITYSE YRA DIDŽIAUSIA RIZIKA PASIREIKŠTI KORUPCIJAI?

Respondentų buvo klausama, kokiose VMI veiklos srityse jų nuomone yra didžiausia tikimybė korupcijai pasireikšti.

30,6 proc. arba 285 respondentai nenurodė jokių sričių, nurodydami, kad: nežino, neturi nuomonės (215 respondentų); rizikos korupcijai pasireikšti VMI nėra (70 respondentų).

Sritis, kurias dažniausiai įvardijo respondentai:

- Mokesčių mokėtojų kontrolė (454 respondentai);
- Viešieji pirkimai (118 respondentų);
- Aptarnavimas ir kitos sritys, kuriose tiesiogiai kontaktuojama su mokesčių mokėtojais (87 respondentai);
- Nepriemokų administravimas (67 respondentai);
- Valstybei perduotino turto valdymas (30 respondentų).

8. KOKIOS, VMI DARBUOTOJŲ NUOMONE, YRA GALIMOS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO PRIEŽASTYS VMI?

Respondentai, atsakydami į klausimą „Kokios yra galimos korupcijos pasireiškimo priežastys VMI“, galėjo pasirinkti vieną ar kelis atsakymų variantus iš 5 pateiktų variantų ir (arba) įrašyti kitą priežastį.

Iš 932 respondentų:	885 pasirinko vieną ar kelis variantus iš pateiktųjų:	882 pasirinko vieną ar kelis variantus iš pateiktųjų; 3 pasirinko vieną ar kelis variantus iš pateiktųjų bei nurodė kitas priežastis.
	47 nepasirinko nei vieno varianto iš pateiktųjų:	17 nurodė, kad nežino tokių priežasčių; 23 nurodė, kad VMI korupcijos nėra; 7 nurodė kitas priežastis.

Galimos korupcijos pasireiškimo VMI priežastys, kurias nurodė respondentai (885), pateiktos 13 lentelėje.

Galimos korupcijos pasireiškimo priežastys VMI (buvo galima rinktis kelis variantus):	Respondentų, pasirinkusių nurodytą priežastį, skaičius
Darbuotojų netinkamas, neteisėtas elgesys	416
Mokesčių mokėtojų netinkamas, neteisėtas elgesys	607
Mažas atlyginimas	315
Teisės aktų spragos	204
Nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas	201
Kita* (respondentų nurodytos priežastys)	10

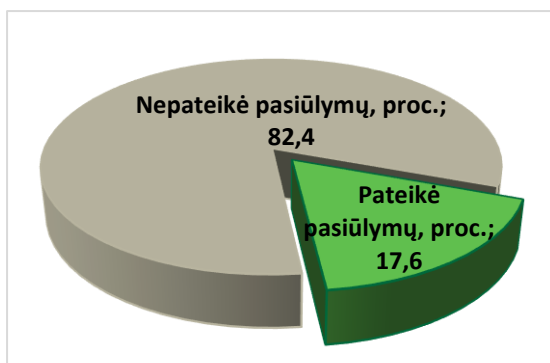
13 lentelė

*Kitos priežastys, kurias nurodė respondentai:

- Senas žmonių įsitikinimas, kad jeigu duosiu – nebaus, nereikės mokėti, arba reikės mokėti mažiau ir pan.;
- Gobšumas;
- Pagrindas žmogaus asmeniniai įsitikinimai, aukštas sąmoningumas, sąžinė. Jei mokėtojas netinkamai elgiasi, susidaro teorinė korupcijos pasireiškimo galimybė, tačiau, jei įstaigos darbuotojai yra prieš korupciją – šis reiškinys neturės tęstinumo ir neįvyks korupcijos atvejis VMI;
- Praktikuojamas ir toleruojamas Projektų valdymo skyriaus darbuotojų ir tiekėjų (kompanijų) vadovų neformalus bendravimas (skambučiai telefonu, susitikimai), kurie neprotokoluojami. Sprendimų priėmime nedalyvauja projekto komandos nariai;
- Bet kokioje organizacijoje didžiausia rizika kaip dėl informacijos saugos, taip matomai ir korupcijos yra organizacijos darbuotojai. Kuo didesnė kiekvieno darbuotojo atsakomybė ir supratimas kas yra korupcija, tuo mažesnė tikimybė korupcijos požymiams;
- Vadovaujančių darbuotojų neskaidrus priėmimas į jų einamas pareigas.

Išvada. Kaip galimą korupcijos pasireiškimo priežastį VMI, 607 respondentai (65,1 proc. respondentų) nurodė „Mokesčių mokėtojų netinkamą, neteisėtą elgesį“, 416 respondentai (44,6 proc. respondentų) nurodė „Darbuotojų netinkamą, neteisėtą elgesį“, 315 respondentų (33,8 proc. respondentų) nurodė „Mažą atlyginimą“.

VMI DARBUOTOJŲ PASIŪLYMŲ ANALIZĖ

2022 m. respondentai:

- 82,4 proc. (768 respondentai) pasiūlymų nepateikė:
 - 5,7 proc. (53 respondentai) nurodė, kad esamų priemonių pakanka ir pasiūlymų neturi;
 - 76,7 proc. (715 respondentų) nepasisakė arba nurodė, kad pasiūlymų neturi.
- 17,6 proc. (164 respondantai) pateikė pasiūlymus.

Apibendrinus pateiktus VMI darbuotojų pasiūlymus, juos būtų galima suskirstyti:

14

- Kiti pasiūlymai: Daugiau automatizuotų procedūrų; kontrolės veiksmų metu specialistai galėtų turėti ant kūno (drabužių) dėvimas kameras (darbo inspekcijos specialistai tai jau naudoja ir tai jau pasiteisino, tiek korupcija, tiek skaidrumo, tiek kontrolės, tiek darbuotojų saugumui); taip pat kiekvienas VMI inspektorius vykdamas pas MM privalėtų turėti atitinkamą VMI uniformą, kuri išskirtų VMI pareigūną iš kitų asmenų; turi pasikeisti karta, kad korupcija sumažėtų; suvienodinti visose įstaigose (vmi, STT) el.paštus pvz pranesu@...; nesitaikstyti su netinkamu darbuotojų elgesiu; Numatyti priemones, kurios apribotų neformalų Projektų valdymo sk. darbuotojų ir tiekėjų bendravimą projektų valdymo klausimais, kai telefono pokalbių ir susitikimų metu priimami sprendimai dėl projektų eigos, rezultatų, tačiau pokalbiai/susitikimai neprotokoluojami, į sprendimų priėmimą neįtraukiami projekto komandos nariai arba suinteresuoti darbuotojai; VMI turėtų ginti savo darbuotoją nuo mokesčių mokėtojo šmeižto kvšio reikalavimu, o ne pats darbuotojas turėtų gintis privataus kaltinimo tvarka.

IŠVADA: atsižvelgiant į darbuotojų pasiūlymus tikslinga vykdyti priemones, susijusias su: VMI darbuotojų švietimu, pateikiant ne tik teorinę medžiagą, bet ir didesnę dėmesį skiriant praktinėms užduotims, diskusijoms; veiklos viešinimu; darbo aplinkos bei darbo sąlygų gerinimu; vadovų ugdymu.

EFEKTYVUMO VERTINIMAS IR SIEKTIŅOS REIKŠMĖS

VMI prie FM viršininko 2019-01-10 įsakymu Nr. VA-3, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos 2019-2025 m. korupcijos prevencijos programa, kurioje buvo nustatyti VMI vykdomų korupcijos prevencijos priemonių efektyvumo vertinimo rodikliai, t. y. vykdant suplanuotas prevencijos priemones, 2025 m. planuojama pasiekti, kad:

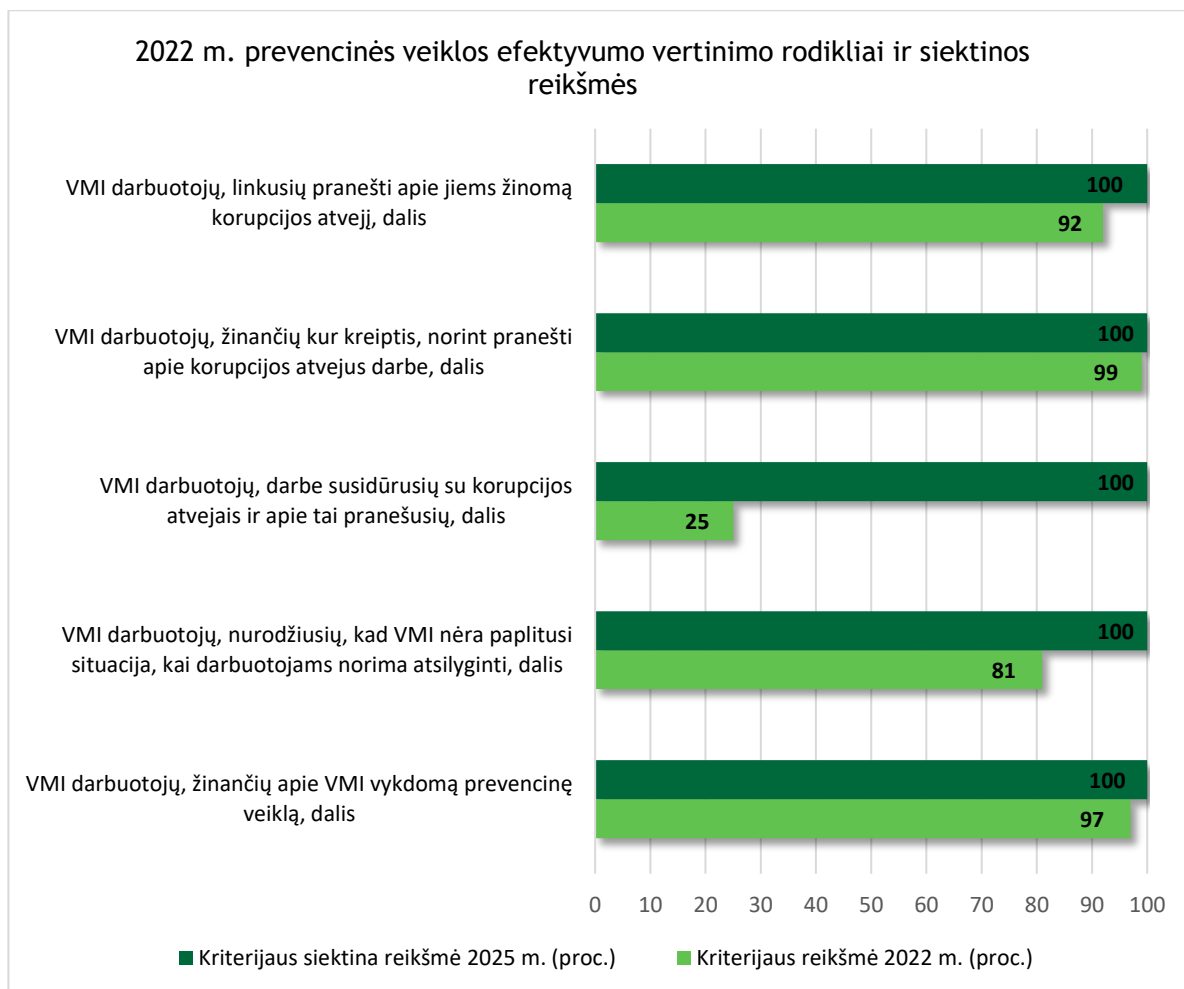

1. ne mažiau kaip **100 procentų** respondentų nurodytų, kad praneštų apie jiems žinomą korupcijos atvejį;
2. ne mažiau kaip **100 procentų** respondentų nurodytų, kad jie praneštų, jeigu ateityje susidurtų su korupcijos apraiškomis darbe;
3. ne mažiau kaip **100 procentų** respondentų nurodytų, kad žino, kur kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejus;
4. ne mažiau kaip **100 procentų** respondentų nurodytų, kad yra girdėję apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos priemones;
5. ne mažiau kaip **100 procentų** respondentų nurodytų, kad VMI nėra paplitusi situacija, kai darbuotojams papildomai norima atsilyginti.

Šio tyrimo metu nustatyti 2022 m. korupcijos prevencijos vertinimo rodikliai:

Vertinimo kriterijus	Kriterijaus reikšmė 2018 m.	Kriterijaus reikšmė 2020 m.	Kriterijaus reikšmė 2022 m.
VMI darbuotojų, žinančių apie VMI vykdomą prevencinę veiklą, dalis	93	94	97
VMI darbuotojų, nurodžiusių, kad VMI nėra paplitusi situacija, kai darbuotojams norima atsilyginti, dalis	80	62	81
VMI darbuotojų, darbe susidūrusių su korupcijos atvejais ir apie tai pranešusių, dalis	43	50	25
VMI darbuotojų, žinančių kur kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejus darbe, dalis	94	95	99
VMI darbuotojų, linkusių pranešti apie jiems žinomą korupcijos atvejį, dalis	85	86	92

14 lentelė

10 diagrama

Darbuotojų elgsenos ir sąmoningumo pokytis bei vykdomos prevencinės veiklos pažanga ir toliau periodiškai (kas dvejus metus) bus matuojama siekiant nustatyti, ar artėjama prie užsibrėžtų tikslų.